

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 123. An possit præscribi contra vel ultra onera ac conditiones in
foundationibus appositas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42600

Passer. de Elect. c. 2. à n. 45. posse etiam à Capitulis fieri statuta, v. g. ut à beneficiis sui Capituli excludatur certum genus personarum; & idem est de aliis similibus: sed si hoc sit contra foundationem, tenendum est oppositum, secundum dicta à n. 840. Si autem sit tantum præter foundationem, adhuc dicendum est, quòd talia statuta non ligent Papam, si conferat in alternis suis mensibus, quia statuta particularis Ecclesie non possunt præjudicare quæsto juri S. Sedis & libertati antiquæ conferendi.

§ 52

Q. 123. An possit præscribi contra vel ultra onera ac conditiones in foundationibus appostas R.

§. I. Si præscriptio sit immemorialis, valet contra onera ac conditiones, non ex vi præscriptionis præcisè, sed quia cum hac præsumitur & allegari potest quivis titulus, secundum dicta l. 3. p. 2. n. 543. quodnam autem tempus sit immemoriale, dictum est ibid. n. 520. Si præscriptio non sit immemorialis, major est difficultas, nam 1. quamvis in præscriptione longissimi temporis quandoque præsumi possit titulus, secundum dicta ibid. n. 500., tamen hic præsumi non poterit bona fides, quæ simul ad esse deberet, beneficiatus enim præsumi debet ex fundatione cognovisse leges beneficii, adeoque malà fide neglexisse, nisi ostendat dispensationem vel privilegium. 2. Primæva fundatio habet majorem vim, quàm consuetudo vel privilegium, *Corr. l. 2. c. 10. n. 90.* Nec illi per ordinarias præscriptiones derogari potest, eò quòd *Trid. Sess. 25. c. 5. de Ref. vetans derogari foundationibus, & Bulla Pii IV. confirmans Trid.*, contineant decretum irritans, quidquid contra factum fuerit, ergo impediunt colorem tituli & possessionem, ergo præscriptionem ordinariam in contrarium, secundum dicta n. 657. *Nec obstat, 1. Quòd in beneficiis ultimus status sit attendendus,*

uti

uti notant *Bald. Rota, Litt. l. 1. q. 34. n. 30. nam id tantum valet pro capienda præsumptione, quando de statu anteriore non constat contrarium, tum enim primævus status præsumitur fuisse secundum fundationem, Corr. l. 1. c. 2. à n. 30. Nec obstat 2. quòd status beneficii possit mutari, secundum dicta à n. 296., nam quamvis mutetur, non ideo desinere debet ullum onus: deinde etiam mutari non potest, nisi accedat scientia & consensus Superioris, secundum dicta à n. 296., consensus autem Superioris, cum sit aliquid facti, non præsumitur hic, nec probari poterit; imò universaliter docetur, quòd ad inducendam consuetudinem contra Canones, requiratur scientia & consensus Papæ, uti decidit *Rota* apud *Nicol. t. I. d. 1. §. 5.**

Nihilominus etiam per aliam præscriptionem præscribi posse contra onera & conditiones fundationum docent multi cum *Laym. l. 3. f. 3. t. 1. c. 8. n. 17. & Pasq. de sacrif. q. 1191.*, Similiter præscribi posse contra numerum Missarum, docent *Pasq. q. 1191. & seqq., Tamb. in meth. celeb. l. 3. c. 7. §. 1. Gob. in Exp. t. 3. à n. 514. Pelliz. t. 5. c. 9. n. 92.* testans viros doctos à se consultos esse ejusdem mentis: & addens n. 515. idem esse de obligatione anniversariorum, officii defunctorum, eleemosynæ &c., putantque sufficere inter præsentem, annos 20.; inter absentes, 30. Quoad potestatem præscribendi contra onera & Missas consentit *Th. Hurt. de Resid. t. 1. l. 6. R. 6. §. 4. à n. 8. & §. 6. à n. 14.*, Et hanc sententiam secuta est *Rota*, uti testantur *Tusch. litt. S. concl. 424. n. 9. & Corr. l. 1. c. 6. n. 324.* Rationes esse possunt, 1. quia fundatio & beneficium admittunt præscriptionem, *Cap. Cùm de beneficio, de præb. in 6., & ibid. Gl. Anchar. Franc. Selv. Gom. Barb. n. 4. Rebuff. in praxi benef. tit. regularia beneficia.*

beneficia 2. Quia lex in fundatione posita non obligat, nisi quatenus est usu recepta, *Vivian. Corr.* in praxi disp. l. 4 c. 1. n. 9. Requiritur autem 40. annos docet *Pasq.* q. II93., quia agitur contra Ecclesiam; hos autem sufficere tenent *Gl.* aliique cum *Barb.* supra n. 5. *Gonz.* ad Reg. 8. Cancel. gl. 7. n. 8. & 25. *Tusch.* litt. P. concl. 542.; adeo ut si præscriptio 40. annorum sit completa, faciat jus, & agatur de auferendo jure quæsito, *Gonz.* n. 16. & alii: Licet enim præscriptio sit odiosa & contra jus, quando tamen est acquisita, dicitur secundum jus, *Cap. De quarta* & toto tit. de præscript. *Gonz.* n. 21. Potestque successor in beneficio, inquit *Dicast.* de just. l. 2. t. 1. d. 1. n. 262., gaudere accessione temporis antecessorum suorum, ut ab aliqua conditione seu onere in fundatione requisito liberetur, eamque libertatem illos bonâ fide possedisse in dubio præsumendum, juxta Reg. 14. juris in 6., *Cum quis in jus succedit alterius, justam ignorantia causam censetur habere*; & notavit *Nav.* l. 2. conf. I. de præscript. Et in simili *Covarr.* Reg. Possess. p. 2. §. II. n. 6. Corollario. 4. 3. Quia etiam consuetudo prævalere potest fundationi, *Gl. Barb.* in Summar. I. de consuet. n. 10., & cap. ult. ibid. à n. 10. *Laym.* l. I. decret. c. ult. de consuet. n. 9. Habenturque etiam usus & observantia pro consuetudine, *Barb.* n. 4., addens axiom. de consuet. n. 18., quidquid per præscriptionem induci potest, multò magis per consuetudinem, sic enim valet consuetudo non residendi & tamen percipiendi fructus in absentia, *Cap. Cum omnes*, de Constit. & ibid. *Gloss. Fagn.* n. II. Et ita inolevit consuetudo generalis, quòd beneficia simplicia obtinentes non obligentur ad personalem residentiam, dummodo per substitutos deserviant, *Paris.* l. I. de resign. q. 10. à n. 66. *Hurt.* §. 6. per totum, *Fagn.* in *Cap.*

in Cap. *Cum omnes*, de Constit. n. 15. *Pirb.* l. 3. t. 4. n. 16. *Lott.* l. 3. q. 27. n. 9. Huc faciunt etiam illa, quæ n. 520. diximus de potestate præscribendi contra Concordata, licet contineant decretum irritans.

§. II. Si quis ex errore, etiam per 30. annos, 853 de septimana legerit 4. Missas, postea autem in fundatione inveniatur, quod ad 3. tantum sit obligatio, quamvis *Pelliz.* dicat talem obligari ad quatuor, id tamen melius negant *Tamb. & Pasq.* q. 1195., tum quia nemo est, qui possideat contra ipsum, suppono enim legisse ex se, & nemine cogente aut id requirente, præscriptio autem non inducitur sine possessione; tum etiam quia actus per errorem gestus non nocet erranti, *L. Si per errorem*, ff. de iurisdic., errans enim habetur pro contradicente, ergo. Excipe, nisi primæ fundationi accessisset melioratio, ac præsumi posset hoc tempore etiam adjunctum esse novum onus, Vide tamen dicta n. 834.

Q 124. *Quis possit reducere onera fundationum.* R. 854

§. I. Si reditus non sint amplius sufficientes ad præstanda onera, posse ab Episcopo cum consensu Patroni, aut etiam sine hujus consensu, si irrationaliter sit invitus, etiam in perpetuum reduci onera, imminui numerum Missarum, remitti residentiam &c., docet *Pirb.* citans *Abb. Laym. Azor*; & consentit *Barb.* de pot. Ep. alleg. 83. n. 4. citans *Felin. & Roch.* quoad reductionem onerum, attamen *Barb.* ibi non loquitur de reductione Missarum: nihilominus *Az. Lambert. & alii cum Castrop.* t. 13. d. 1. p. 6. à n. 23. docent Episcopum etiam extra synodum posse reducere onera Missarum, si reditus sint ita imminuti, ut beneficiato non sufficiant: sed dicendum est, quod quamvis *Trid. Sess. 25. c. 4.* de Ref. concesserit Episcopis facultatem in synodo, item Abba-

Abba-